

ПЛАТФОРМА
РОЗВИТКУ
ДОШКІЛЬНЯТ

СТРУКТУРУВАННЯ ПРОГРАМИ

орієнтири для розвитку комунікативних
умінь дітей дошкільного віку
за ECERS-3 – міжнародною методикою
оцінювання якості освітнього процесу
в закладах дошкільної освіти

Наповнення осередків
діяльності за інтересами
має відповідати віку
і потребам дітей

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

UIQI
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
РОЗВИТКУ ОСВІТИ

unicef

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

Представляємо серію брошур, які розкривають ключові підходи до організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти на основі міжнародної методики оцінювання якості освітнього процесу ECERS-3.

Зміст брошур розрахований на батьків та педагогів, органічно поєднує вимоги до облаштування освітнього простору і практичні поради на кожен день для активного, безпечного і всебічного розвитку дитини.

ECERS-3 представлено у форматі шкали, яка містить:

6 підшкал

1. Простір і вмеблювання
2. Повсякденні практики особистого догляду
3. Мовлення та грамотність
4. Види навчально-пізнавальної діяльності
5. Взаємодія
6. Структурування програми

35

параметрів

468

індикаторів

Фокусування на трьох вимірах:

середовище:

- розташування меблів
- наповнення осередків діяльності за інтересами
- безпека

взаємодія між учасниками освітнього процесу:

- між дітьми
- дітей з вихователями
- підтримка вільної гри

організація діяльності дітей:

- тривалість та ротація занять
- організація різних видів діяльності
- правила та дисципліна

Брошура «Структурування програми» представляє параметри, за допомогою яких можна визначити загальні міжнародні підходи до організації гри і забезпечення її підтримки, розвитку зацікавленості, складання розкладу дня і проведення занять.

Упродовж дня діти займаються різними видами діяльності, а також граються самостійно з друзями.

У брошурі ви знайдете поради та приклади планування діяльності дітей, проведення групових видів діяльності й організації гри. Ці приклади є **орієнтирами** для батьків і засвідчують високу якість ігрової діяльності, панування позитивної атмосфери радості та пізнання в групі.

Параметри:

- вільна гра
- загальногрупова діяльність: гра і навчання
- зміна діяльності (переходи) та час очікування

ВІЛЬНА ГРА

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Діти обирають види діяльності, які їм цікаві.

- Дітей не змушують щось робити чи брати участь у грі, якщо вони не бажають цього робити. Їх запитують і уважно слухають відповіді.
- Дітям пропонують активності, а вони обирають те, що їм цікаво.
- Діти не чекають у черзі, якщо вибрали популярний вид діяльності. Їм відразу пропонують альтернативні активності, пояснюють, що це за діяльність і чим вона цікава.
- Діти самі обирають місця для ігор. Наприклад, якщо дитині зручно грати на килимку, то її не просять сісти за стіл. У такий спосіб дорослі виявляють свою повагу до дітей.
- Дорослі розмовляють із дітьми на цікаві теми, наприклад, про ігри, в які вони грають.

Дорослі: вихователі, фахівці, помічник вихователя, запрошені батьки, які знаходяться разом з дітьми в групі або на відкритому повітрі

Усі діти займаються видами діяльності, які їм подобаються.

- Дорослі стежать за тим, щоб усі діти могли брати участь у різних видах діяльності. Наприклад, використовують таймер чи пісочний годинник, що допомагає обмежити кількість часу та вчасно завершити гру.
- Діти почуваються вільно, тому що можуть долучитися до діяльності, коли забажають, чи зробити те саме пізніше.
- У групі діють зрозумілі дітям правила. За потреби дорослі нагадують дітям про важливість дотримання правил.

Доступні іграшки та предмети для дітей.

- Діти забезпечені іграшками та предметами, які відповідають їхньому віку та інтересам.
- Дорослі за потреби зрозуміло пояснюють дітям призначення іграшок та обговорюють правила безпечного користування ними.
- Дорослі всіляко заохочують дітей придумувати нові ігри з іграшками і предметами.

ЗАГАЛЬНОГРУПОВА ДІЯЛЬНІСТЬ: ГРА І НАВЧАННЯ

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Дорослі гнучко змінюють види діяльності.

- Весь час спостерігають за дітьми. Наприклад, припиняють читати/розповідати історію і переходять до більш активних видів діяльності, коли бачать, що дітям важко сидіти спокійно.
- Розмовляють із дітьми емоційно і не навантажують їх довгими монологами.

Групові заняття не тривалі та проводяться для того, щоб ознайомити дітей із цікавими темами чи поняттями. Наприклад, узагальнюють матеріал із теми, яку вивчали впродовж тижня.

Більшість часу діти проводять у грі.

У групі створено різні осередки діяльності за інтересами.

Панує розслаблена атмосфера, діти без обмежень переміщуються з одного осередку діяльності в інший, спільно грають, користуються потрібними матеріалами, діляться ними одне з одним, що робить дитячий садок – місцем щасливого дитинства.

Кожен осередок діяльності облаштований таким чином, що в ньому одночасно можуть працювати кілька дітей. Наприклад, одна дитина може ліпити тварин із пластиліну, інша – робити колаж, ще одна – малювати картину біля мольберта, двоє – робити аплікацію з різних матеріалів, спілкуючись і підтримуючи одне одного.

Використання осередків сприяє розвитку в дітей відповідальності та самодисципліни. Дошкільнят залучають до дотримання правил і виконання обраних ними обов'язків. Наприклад, класти речі на визначені для них місця (позначені малюнками або піктограмами), поливати квіти.

Дорослі керуються інтересами дітей, наповнюючи осередки діяльності матеріалами.

- Осередок може стати космічним кораблем для дитини, яка хоче дізнатися більше про космос. Дорослі додають фольгу, іграшкові космічні шоломи та панель управління з картону.
- Дитина, яка цікавиться рептиліями, буде рада знайти книгу з їхніми зображеннями в осередку діяльності.

- Якщо дитина любить будувати мости, то буде приємно здивована, коли дізнається, що до осередку, де є конструктори, додано човен.
- Кожна дитина може знайти гру або матеріали, які їй до вподоби.
- Матеріали в осередках діяльності вчасно змінюються, щоб постійно підтримувати зацікавленість дітей.

ЗМІНА ДІЯЛЬНОСТІ (ПЕРЕХОДИ) ТА ЧАС ОЧІКУВАННЯ

Основні орієнтири. Як це виглядає на практиці?

Дорослі дбають про те, щоб діти успішно виконували завдання.

- Завчасно інформують дітей про те, що буде відбуватися далі.
- Координують дії дітей, пояснюють їм, як виконувати те чи інше завдання, стежать за тим, як діти справляються з ними.
- Переходи від однієї діяльності до іншої відбуваються послідовно.
- Діти гнучко переходять від одного виду діяльності до іншого. Наприклад, невеликими групами виходять на вулицю, не чекаючи доки всі одягнуться; розпочинають їсти, щойно сядуть за стіл, за бажанням змінюють осередок діяльності.

Під час планування діяльності вихователі виділяють більше часу на виконання дітьми складніших завдань.

У наступних брошурах Ви знайдете детальну інформацію про інші підшкали ECERS-3 та поради для підвищення якості дошкільної освіти. Скористайтеся QR-кодом для того, щоб переглянути брошури.

- Простір і вмеблювання
- Повсякденні практики особистого догляду
- Види навчально-пізнавальної діяльності
- Взаємодія
- Структурування програми
- ECERS-3: чому, як, навіщо

СТРУКТУРУВАННЯ ПРОГРАМИ

орієнтири для організації навчально-пізнавальної та ігрової діяльності дітей за ECERS-3 – міжнародною методикою оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти

ECERS-3 – це надійна міжнародна методика, якій довіряють у понад 30 країнах світу

Упорядковано за матеріалами: Environment Rating Scales Institute <https://www.ersi.info/index.html>

Розроблено у межах проекту «Створення дружнього до дитини та інклюзивного середовища в закладі освіти» за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ). Думки, висловлені в публікації, не обов'язково відображають політики та погляди ЮНІСЕФ.